

Informacja
dotycząca realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny
w Zespole Placówek Wsparcia Dziennego za rok 2017
oraz potrzeby związane z realizacją zadań

Zespół Placówek Wsparcia Dziennego realizuje zadania z zakresu wspierania rodziny w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu, które zawarte są w dziale II ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z 9 czerwca 2011 roku (Dz. U. 2017, poz. 697 z późn. zmianami).

W strukturze Zespołu funkcjonują:

- 1) Zespół ds. Asysty Rodzinnej,
- 2) świetlice:
  - a) „Elfy” - ul. Plac Dworcowy 4,
  - b) „Gwarek” - ul. Gen. Józefa Hallera 13,
  - c) „Gwiazdki” - ul. Gen. Władysława Sikorskiego 4,
  - d) „Pociecha” - ul. Gen. Ludwika Bogusławskiego 17,
  - e) „Promyk” - ul. Gen. Zygmunta Padlewskiego 51B,
  - f) „Słodziaki” - ul. Stefana Jaracza 2a.

Zespół Placówek Wsparcia Dziennego na koniec 2017 roku zatrudniał 25 pracowników na 20,5 etatach, co przedstawiono w poniższej tabeli. Pomoc w opiece i wychowaniu zapewniło 13 wychowawców, z czego 1 zatrudniony był na zastępstwo, a 2 przebywało na urlopie wychowawczym. Pracę z rodziną zapewniało 5 asystentów rodziny. Na stanowiskach administracyjno – obsługowych zatrudnionych było 6 osób, w tym kierownik.

Tab. Zatrudnienie w ZPWDz w 2017 roku

Stanowiska	Liczba pracowników	Zatrudnienie w etatach	Uwagi
kierownik	1	1	
wychowawcy	13	12	w tym: 1 pracownik na zastępstwo, 2 pracowników na urlopie wychowawczym
asystent rodziny	5	4,5	
psycholog	1	1	
pracownik obsługowo-porządkowy	3	2	
główna księgowa	1	0,75	
referent ds. kadrowo-kasowych	1	0,25	
Ogółem	25	20,5	

Pracownicy zatrudnieni w ZPWDz posiadali odpowiednie kwalifikacje. Stanowiska pracy wyposażone były w urządzenia niezbędne do jej właściwego wykonywania. W ramach umowy o organizację stażu dla bezrobotnych, zawartej z Powiatowym Urzędem Pracy w Ostrołęce, pracę wychowawców w świetlicach „Gwarek” (do końca marca), „Gwiazdki” (do końca czerwca) i „Elfy” (do końca listopada) wspomagało po 1 stażyście.

W celu doksztalcania i doskonalenia kadry, pracowników ZPWDz skierowano na niżej wymienione szkolenia, warsztaty i konferencje:

- Zadania asystenta rodziny w związku z ustawą Za życiem – 2 asystentów rodziny i kierownik,
- Szkolenie dla osób pracujących z dziećmi z rodzin alkoholowych i przemocą – 2 wychowawców i asystent rodziny,
- Naprawdę skuteczną komunikacją interpersonalną – szkolenie zorganizowane przez ZPWDz dla wychowawców, asystentów rodziny i psychologa; łącznie uczestniczyło 16 osób,
- Elementy prawa w pracy asystenta rodziny. Mediacja w pracy Asystenta Rodziny – 2 asystentów rodziny,
- Szczególne techniki motywowania, wspierania i rozwoju osobistego, a także treningu umiejętności prospołecznych i radzenia sobie z emocjami – 3 asystentów rodziny,
- Szkolenie dla nauczycieli w zakresie profilaktyki FASD przygotowujące do prowadzenia programu profilaktycznego „Biorę odpowiedzialność” – 2 asystentów rodziny,
- VI Ogólnopolski Zlot Asystentów Rodziny dot. współpracy asystenta rodziny z pracownikiem socjalnym – 4 asystentów rodziny,
- Motywacja i motywowanie w budowaniu relacji – szkolenie zorganizowane przez ZPWDz dla wychowawców, asystentów rodziny i psychologa; łącznie uczestniczyło 17 osób,
- „Jak chcieć chcieć” – 4 asystentów rodziny,
- Uzależnienia behawioralne – zjawisko, uwarunkowania, zagrożenia psychofizyczne, profilaktyka - 3 wychowawców i asystent rodziny,
- Praca z dziećmi i młodzieżą metodą streetworkingu z wykorzystaniem narzędzia mobile school – asystent rodziny,
- Ku trzeźwości Narodu – 5 wychowawców i kierownik,
- Przewycięzanie nieśmiałości u dzieci - szkolenie przygotowujące realizatorów programu profilaktycznego – psycholog,
- Znaki czasu – konferencja: kierownik,
- Kontakt dzieci i młodzieży z pornografią - skala problemu i przeciwdziałanie – wychowawca i psycholog,
- Umowy zlecenia 2017 i zmiany w prawie pracy – główna księgowa,
- Kadry 2017 – kierownik.

Wiedza zdobyta podczas szkoleń, warsztatów i innych form doskonalenia zawodowego wykorzystywana była podczas codziennej pracy. Uczestnicy szkoleń przekazywali zdobyte informacje innym pracownikom na spotkaniach zespołów. Ponad to asystenci rodziny uczestniczyli w spotkaniach superwizyjnych w celu wzmocnienia oraz przeciwdziałania zjawisku wypalenia zawodowego.

Przedmiotem działalności zespołu ds. asysty rodzinnej jest praca z rodziną biologiczną poprzez przydzielenie jej asystenta rodziny.

Asystent przydzielany jest rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych na wniosek pracownika socjalnego, zaakceptowany przez kierownika MOPR. Asystenci pracują z rodziną biologiczną za jej zgodą i przy jej aktywnym udziale, w miejscu zamieszkania lub innym, wyznaczonym przez rodzinę. Zadania asystenta w zakresie wykonywanej pracy zawarte są w art. 14 i 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a prawa wskazane są w artykułach 16 i 17 wspomnianej ustawy. Zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jeden asystent nie może wspierać więcej niż 15 rodzin. Czas poświęcony wspieranym rodzinom był dostosowywany do aktualnych potrzeb rodziny.

Asystenci ściśle współpracują z pracownikami socjalnymi, koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej i wychowawcami pieczy instytucjonalnej, kuratorami społecznymi i zawodowymi, z nauczycielami i pedagogami szkół, do których uczęszczają dzieci, dzielnicowymi i wychowawcami świetlic. Uczestniczą w pracach grup roboczych, zwoływanych przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Podejmują współpracę z wieloma innymi instytucjami działającymi dla dobra dziecka i rodziny na terenie miasta.

Zespół Placówek Wsparcia Dziennego w 2017 r. zatrudniał 5 asystentów rodziny na podstawie umowy o pracę w zadaniowym systemie czasu pracy na 4,5 etatach. Jeden z asystentów zatrudniony został od maja 2017 w wymiarze ½ etatu w związku z napływem nowych wniosków o przydzielenie asystenta rodziny i koniecznością objęcia wsparciem tych rodzin. Wszyscy mają odpowiednie wykształcenie i znają specyfikę wykonywanego zawodu.

W 2017 r. wsparciem asystentów rodziny objęto 88 rodzin, mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, z tego do 34 rodzin asystent został przydzielony w 2017 r., a z 54 rodzinami asystenci pracowali dłużej niż 1 rok. W rodzinach łącznie było 222 dzieci, w tym pod bezpośrednią opieką rodziców było 189 dzieci, w rodzinnej pieczy zastępczej przebywało 24 dzieci, w instytucjonalnej pieczy zastępczej 6 dzieci, a pod opieką drugiego rodzica, nie współpracującego z asystentem, było 3 dzieci (tabela poniżej).

Tab. Liczba rodzin i dzieci w 2017 roku

Asystent	Liczba rodzin objętych wsparciem	Liczba dzieci w rodzinach wspieranych przez asystentów przebywających:				Liczba dzieci ogółem
		pod bezpośrednią opieką rodziców	w rodzinnej pieczy zastępczej	w instytucjonalnej pieczy zastępczej	pod opieką drugiego rodzica	
I	22	55	3	5	3	66
II	20	47	5	1	-	53
III	20	39	5	-	-	44
IV	18	37	1	-	-	38
V	8	11	10	-	-	21
Ogółem	88	189	24	6	3	222

W wyniku działań podejmowanych przez rodziców, przy wsparciu asystenta, w październiku 2017 roku z rodzinnej pieczy zastępczej 3 dzieci powróciło do rodziny biologicznej.

W 2017 r. zakończono pracę z 32 rodzinami. Ze względu na osiągnięcie założonych celów zakończono pracę z 22 rodzinami, z czego 1 z rodzin w drugiej połowie 2017 r. została ponownie objęta wsparciem asystenta rodziny. W przypadku 4 rodzin podjęto decyzję o odstąpieniu od wspierania ze względu na brak współpracy ze strony rodziny. Rezygnacja z takiej formy wsparcia nastąpiła ze strony 6 rodzin (3 rodziny podjęły decyzję o rezygnacji ze względu na zmianę miejsca zamieszkania – poza Ostrołęką). Na koniec 2017 r. asystenci wspierali 56 rodzin (tabela poniżej).

Tab. Liczba rodzin, z którymi zakończono pracę w 2017 roku

Asystent	Liczba rodzin ogółem	Liczba rodzin z którymi zakończono pracę	Zakończenie pracy z 32 rodzinami ze względu na:			Liczba rodzin na koniec 2017r
			osiągnięcie celów	odstąpienie – brak współpracy ze strony rodziny	rezygnację rodziny	
I	22	10	8	-	2	12
II	20	8	7	1	1	12
III	20	8	5	2	1	12
IV	18	4	3	-	1	14
V	8	2	-	1	1	6
Ogółem	88	32	22	4	6	56

W rodzinach wspieranych przez asystentów, oprócz trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, występujących w każdej rodzinie, współistnieją inne, wymienione niżej, problemy:

- nadużywanie alkoholu,
- przemoc w rodzinie,

- wielodzietność,
- niepełnosprawność,
- choroba psychiczna,
- bezrobocie,
- trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- problemy edukacyjne dzieci,
- uzależnienie/współuzależnienie od substancji psychoaktywnych,
- hazard,
- niewypełnianie obowiązku szkolnego przez dzieci i młodzież,
- choroby przewlekłe/trudności ze zdrowiem,
- samotne rodzicielstwo,
- dzieci umieszczone w pieczy zastępczej (chęć ich odzyskania przez rodziców)
- problemy socjalne,
- problemy finansowe,
- nieprawidłowe relacje między członkami rodziny.

Udzielając wsparcia i pomocy rodzinom z tak licznymi problemami asystenci rodziny podejmowali szereg działań, m.in:

- dokonywanie z członkami rodziny analizy ich problemów i potrzeb, sporządzanie planu pracy, motywowanie rodziny do realizacji wyznaczonych zadań oraz pokonywania problemów,
- pomoc w nabywaniu prawidłowych umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, w planowaniu i gospodarowaniu budżetem domowym, w zwiększaniu poczucia wartości, zaradności i samodzielności członków rodziny, motywowanie do systematycznego dokonywania opłat za media i spłatę zadłużeń,
- nauka stosowania właściwych metod wychowawczych wobec dzieci, nabywania umiejętności pełnienia prawidłowych ról rodzicielskich, praca nad autorytetem rodziców, zachęcanie rodziców do organizacji czasu wolnego dla dzieci, nauka dbania o higienę osobistą dzieci i rodziców, nauka przygotowywania posiłków, pomoc w organizacji dnia rodziny, wskazówki i trening w opiece nad noworodkiem,
- nauka prawidłowej komunikacji społecznej, zachęcanie członków rodziny do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym,
- motywowanie do korzystania z poradnictwa rodzinnego, psychologicznego, udziału w terapii uzależnień i warsztatach dla rodziców, inicjowanie spotkania rodzin ze specjalistami,
- motywowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, poszukiwania pracy i pisania CV,
- pomoc i wspieranie w poprawie warunków mieszkaniowych, staraniach o przydział lokalu socjalnego, organizowanie wsparcia rzeczowego, np. odzieży, mebli itp.,
- motywowanie dzieci do realizacji obowiązku szkolnego,

- motywowanie do poprawy sytuacji życiowej rodziców w celu powrotu dziecka do rodziny biologicznej,
- udzielanie porad i wskazówek dot. uregulowania spraw edukacyjnych dzieci, zajęć dodatkowych,
- poradnictwo i udzielanie pomocy w zakresie uzyskania pomocy finansowej i rzeczowej,
- udzielanie informacji o miejscach, gdzie można uzyskać pomoc specjalisty, wyjaśnianie jak działają instytucje, pomoc i towarzyszenie w załatwianiu spraw urzędowych, zorganizowaniu wizyt lekarskich, motywowanie do uczęszczania na kontrole lekarskie,
- podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacjach wskazujących na zagrożenie bezpieczeństwa dziecka,
- wspieranie i mobilizowanie rodziców do kontaktów z pracownikami szkół i przedszkoli, służby zdrowia, Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej, Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, kuratorami zawodowymi i społecznymi, pracownikami ośrodków leczenia uzależnień, Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego oraz innych instytucji.

W swojej pracy asystenci starali się profesjonalnie i adekwatnie do potrzeb klientów wspierać ich w trudnych sytuacjach życiowych, związanych przede wszystkim z opieką i wychowaniem dzieci. Aktywizowali i motywowali członków rodziny do działania w celu poprawy sytuacji życiowej i przezwyciężania problemów występujących w rodzinie. Podejmowane przez asystentów rodziny działania opierały się też na pedagogizacji, przekazywaniu informacji, wsparciu emocjonalnym i instrumentalnym. Asystenci dbali o indywidualne i podmiotowe traktowanie poszczególnych członków rodziny. Poszukiwali i odkrywali zdolności rodziny do wykorzystywania jej zasobów w życiu codziennym i w sytuacjach trudnych.

W wyniku działań, adekwatnych do celów ujętych w planach pracy z rodziną, podejmowanych przez rodziny i przy współdziałaniu asystentów, osiągnięto wiele efektów, m.in.:

- wzrost umiejętności opiekuńczo - wychowawczych i autorytetu rodziców, poprawa relacji między członkami rodziny, zwiększenie poczucia wartości członków rodziny, wzrost zainteresowania rodziców sytuacją szkolną swoich dzieci, systematyczne wizyty lekarskie,
- zaangażowanie się członków rodzin w poprawę sytuacji życiowej, zdrowotnej, socjalnej (np. nabycie mebli, sprzętu domowego, odzieży) i finansowej, systematyczne uiszczanie opłat za media, umiejętność gospodarowania budżetem domowym i prowadzenia gospodarstwa domowego, spłata zobowiązań finansowych, utrzymanie pracy zarobkowej, dbanie o higienę osobistą członków rodzin, zainteresowanie sytuacją szkolną dzieci w rodzinach,
- wzrost zainteresowania członków rodziny wsparciem psychologicznym oraz terapeutycznym, podjęcie terapii dla uzależnionych, utrzymanie abstynencji alkoholowej,
- nawiązanie kontaktu z pracownikami instytucji wspierających rodzinę, poprawa komunikacji między członkami rodziny a pracownikami różnych instytucji, wzrost umiejętności załatwiania spraw urzędowych.

W Zespole organizowane były spotkania robocze, w których uczestniczyli przedstawiciele instytucji związanych z pomocą rodzinie, z udziałem członków rodziny. Omawiano sytuację danej rodziny i działania, które będą podjęte na jej rzecz. Spotkania robocze inicjował asystent rodziny w sytuacji pojawienia się problemu, o którym należy porozmawiać w większym gronie. Spotkania kończyły się ustaleniami dotyczącymi dalszych działań podejmowanych przez uczestników na rzecz rodziny, a także przez jej członków.

Ponadto co trzy tygodnie odbywały się spotkania wewnętrzne asystentów rodziny, psychologa i kierownika ZPWDz, poświęcone omawianiu bieżącej sytuacji rodzin objętych wsparciem oraz analizie podejmowanych działań. Podczas spotkania przyjmowane były wnioski do dalszej pracy z rodziną. Każde spotkanie było protokołowane.

Rodziny objęte wsparciem asystentów w każdy pierwszy i trzeci piątek miesiąca mogły skorzystać z tzw. grupy wsparcia. Niestety, taką formą wsparcia rodziny zainteresowane są sporadyczne.

W 2017 r. pomocą psychologiczną objętych było 12 rodzin wspieranych przez asystentów, liczących łącznie 50 osób, w tym 30 dzieci. Za zgodą rodziców 16 dzieci z tych rodzin skorzystało z indywidualnej pomocy psychologicznej. Z 3 rodzinami psycholog zakończył pracę.

Tab. Rodziny współpracujące z psychologiem w 2017 roku

Liczba rodzin objętych pomocą psychologa	12 rodzin - 50 osób, w tym 30 dzieci
Liczba dzieci objętych pomocą indywidualną	16
Liczba rodzin, z którymi zakończono współpracę	3 rodziny – 12 osób, w tym 8 dzieci
Liczba rodzin, które zrezygnowały ze współpracy	0

W sprawach wymagających innych specjalistycznych porad prowadzona była współpraca z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej i Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną oraz placówkami świadczącymi wyspecjalizowane usługi.

Asystenci rodziny zgłosili 22 rodziny do programu „Szlachetna Paczka”. Zakwalifikowanych zostało 11 rodzin i otrzymały one wartościową pomoc rzeczową, środki czystości i artykuły spożywcze. Z akcji „Świąteczna Zbiórka Żywności” 9 rodzin otrzymało paczki żywnościowe. Asystenci zorganizowali również Spotkanie Opłatkowe dla wspieranych rodzin.

W marcu 2017 r. Zespół ds. asysty rodzinnej zorganizował spotkanie asystentów z powiatu Ostrołęckiego. Uczestniczyło w nim 12 asystentów z 9 gmin, łącznie z organizatorami.

Celem spotkania asystentów rodziny była wymiana doświadczeń i dobrych praktyk oraz poszerzenie wiedzy i umiejętności w zakresie pracy z rodziną mającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Ważnym elementem była również integracja środowiska zawodowego asystentów rodziny. Podczas spotkania dyskutowano o profesjonalizacji zawodu asystenta rodziny. Certyfikowany superwizor poprowadził warsztat „Praca psychologiczna nad własnymi zasobami, które można wykorzystać w pracy”.

W 2017 roku, poprzez złożenie zapotrzebowania do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego, Zespół Placówek Wsparcia Dziennego otrzymał dotację na zatrudnienie czterech asystentów rodziny. Zaoszczędzone w ten sposób środki własne umożliwiły realizację innych przedsięwzięć.

Pomoc w opiece i wychowaniu realizowana jest poprzez działalność placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej, tj. świetlic.

Świetlice wspierają funkcje opiekuńczo - wychowawcze rodziny, zapewniając dziecku:

- opiekę i wychowanie,
- pomoc w nauce i odrabianiu lekcji,
- organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań.

Do świetlic w przeważającej większości uczęszczały dzieci z rodzin z trudnościami życiowymi (ubóstwo, bezrobocie, alkoholizm, niewydolność wychowawcza, wielodzietność, rodziny niepełne, bezradność). Dzieci przyjmowane były bez skierowania, a pobyt w świetlicach był dobrowolny i nieodpłatny. Zgodnie z regulaminem ZPWDz, wychowankami świetlic były dzieci w wieku 6 – 16 lat, ale w wyjątkowych przypadkach przyjmowane były dzieci młodsze.

Świetlice były otwarte cały rok, od poniedziałku do piątku, z wyjątkiem dni ustawowo wolnych od pracy. W trakcie trwania roku szkolnego godziny otwarcia dostosowywano do potrzeb dzieci. Dzieci przychodziły przed lekcjami, bądź po zajęciach szkolnych. Wychowankowie otrzymywali posiłki w formie drugiego śniadania i podwieczorku oraz soki i owoce. Posiłki przygotowywano najczęściej przy współudziale dzieci.

W czasie ferii, wakacji i innych dłuższych przerw w nauce świetlice otwarte były w godz. 8 – 16.

W 2017 roku z formy wsparcia jaką jest pomoc w opiece i wychowaniu dziecka w 6 świetlicach ZPWDz skorzystało 181 dzieci ze 135 rodzin. Na koniec roku sprawozdawczego do świetlic było zapisanych 120 dzieci. W poniższej tabeli przedstawiono rozkład liczby dzieci i rodzin na poszczególne świetlice.

Tab. Liczba rodzin i dzieci objętych pomocą w opiece i wychowaniu w 2017 roku

Nazwa świetlicy	Liczba dzieci i rodzin w okresie sprawozdawczym		Liczba dzieci na koniec 2017r.	Liczba godzin otwarcia świetlicy w tygodniu
	Liczba rodzin	Liczba dzieci		
„Elfy”	29	37	28	40
„Gwarek”	19	24	15	40
„Gwiazdki”	25	32	15	42
„Pociecha”	18	28	17	42
„Promyk”	14	22	17	45
„Słodziaki”	30	38	28	44
Łącznie	135	181	120	-

Działalność świetlic w 2017 roku opierała się o roczny plan pracy tworzony przez wychowawców, odrębny dla każdej placówki, ale na podstawie wspólnie ustalonych zadań:

1. Pomoc w nauce.
2. Wspieranie dzieci z problemami wychowawczymi.
3. Rozwijanie zainteresowań i organizacja czasu wolnego.
4. Wzmacnianie roli i funkcji rodziny, współpraca z rodzicami.
5. Współpraca z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.
6. Profilaktyka uzależnień.

Wymienione zadania mają na celu dobro dziecka i rodziny, a ich realizacja odbywała się poprzez podejmowanie następujących form pracy:

- zajęcia profilaktyczno – wychowawcze - kształtowanie umiejętności właściwego rozwiązywania problemów życiowych oraz społecznie akceptowanych sposobów funkcjonowania w środowisku rówieśniczym, profilaktyka uzależnień, kształtowanie umiejętności radzenia sobie w trudnym środowisku rodzinnym z problemem alkoholowym,
- zajęcia z elementami socjoterapii - wzmacnianie więzi między rodzicami i dziećmi poprzez właściwe oddziaływanie socjoterapeutyczne, zaznajomienie i utrwalanie zasad moralnych

- i ważnych wartości w życiu człowieka, rozwijanie osobowości, kształtowanie charakteru, nauka wzajemnej komunikacji, nabywanie umiejętności asertywnego wyrażania emocji i uczuć,
- pomoc w nauce i zajęcia wyrównawcze – grupowo i indywidualnie, ćwiczenia doskonalące technikę pisania i czytania, wyrównywanie zaległości szkolnych,
  - rozwijanie zainteresowań i umiejętności zagospodarowania czasu wolnego - zajęcia plastyczne, techniczne, sportowe, muzyczne, taneczne, kulinarne, informatyczne,
  - zajęcia tematyczne - kształtowanie postaw proekologicznych, edukacja zdrowotna, społeczna, wyjścia na miejskie imprezy kulturalno – rozrywkowe,
  - zajęcia relaksujące - relaks przy muzyce, dowolne zabawy dzieci, oglądanie bajek, spacer, gry planszowe,
  - systematyczne i cykliczne zajęcia z psychologiem, zatrudnionym w ZPWDz - w każdej placówce, raz w tygodniu, psycholog prowadził zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień oraz zapewniał opiekę psychologiczną zgodnie z potrzebami (indywidualna praca z dzieckiem odbywała się za zgodą rodziców); z porad psychologa mogli korzystać także rodzice dzieci uczęszczających do świetlic w formie rozmów indywidualnych i grupowych (grupa wsparcia),
  - współpraca z rodzicami - indywidualne spotkania z rodzicami, pisemne lub telefoniczne kontakty, organizowanie imprez i uroczystości świetlicowych z udziałem rodziców i rodzeństwa dzieci,
  - współpraca z pracownikami socjalnymi MOPR, poznawanie sytuacji rodzinnej dzieci,
  - współpraca z pedagogami szkolnymi i wychowawcami klas w celu objęcia dziecka właściwą pomocą w nauce i zdiagnozowania jego problemów społecznych.

Realizacja zajęć profilaktycznych prowadzonych przez wychowawców miała miejsce w większości podczas ferii i wakacji, kiedy nie ma obowiązku odrabiania lekcji, a dzieci przebywają w świetlicy w większych grupach i o jednakowej porze dnia. Tematykę zajęć zamieszczono w opisie działalności poszczególnych świetlic.

W każdej placówce wyznaczono czas na odrabianie lekcji i zajęcia wyrównawcze z dziećmi, mającymi problemy z nauką. Tę formę pracy wspomagali psycholog ZPWDz i wolontariusze wytypowani przez MOPR.

Ważnym elementem pracy świetlic były kontakty wychowawców z rodziną wychowanków. Rodzice wraz z dziećmi uczestniczyli w zabawach integracyjnych, zajęciach plastycznych i kulinarnych, wieczorkach wspomnień, itp. Wychowawcy świetlic wraz z wychowankami i ich rodzicami przygotowali spotkania świąteczne na Wielkanoc i Boże Narodzenie, na które zostały zaproszone osoby zaprzyjaźnione z poszczególnymi placówkami.

W świetlicach obchodzone były święta okolicznościowe: Dzień Babci i Dziadka, Walentynki, Dzień Kobiet, Dzień Matki, Dzień Dziecka, Dzień Ojca, Dzień Chłopaka. Ważne miejsce w kalendarzu świetlic zajmowały też święta narodowe, których odzwierciedlaniem były prowadzone przez wychowawców zajęcia.

W 2017 r. wychowankowie świetlic uczestniczyli w zorganizowanych przez Zespół, niżej wymienionych spotkaniach, imprezach i wycieczkach, wspólnych dla wszystkich placówek:

- Bal Karnawałowy,
- Wiosenny stroik - konkurs wewnętrzny dla wszystkich świetlic ZPWDz z udziałem Kultowni,
- Dzień Dziecka - przejażdżka motorówką po Narwi, odbyła się dzięki dodatkowemu wsparciu finansowemu Prezydenta Miasta Ostrołęki,
- Dzień Rodziny w Gospodarstwie Agroturystycznym w Olszewce - piknik, przedstawienie dla dzieci, ich rodziców i zaproszonych gości wystawione przez pracowników ZPWDz, integracyjne zabawy sportowe, przejażdżki bryczką,
- Udział w turnieju w bocce,
- Ochrona środowiska i segregacja odpadów – zajęcia prowadzone z udziałem przedstawiciela WIOŚ,
- Z wodą za pan brat - spotkanie na plaży miejskiej z pływaczami z sekcji ratownictwa wodnego OSP w Ostrołęce,
- Pierwsza pomoc przedmedyczna dla dzieci – warsztaty prowadzone przez instruktorów WOŚP,
- Dzień z przytupem dla każdego – zabawy dla dzieci prowadzone przez zawodowego wodzireja na zakończenie wakacji,
- Wycieczka wakacyjna do Fabryki Krówek w Wilanowie i Parku Trampolin w Warszawie,
- Wizyta p. Grzegorza Płochy, wiceprezydenta i p. Iwony Suskiej, dyrektora Wydziału Spraw Społecznych i Mieszkaniowych Urzędu Miasta w każdej świetlicy.

W czasie ferii zimowych i wakacji wychowankowie świetlic, oprócz przygotowanych przez wychowawców zajęć, korzystali z oferty miejskich placówek kulturalnych i sportowych. Wychodzili na wybrane, poranne seanse filmowe, które w ramach współpracy z OCK, dla naszych podopiecznych były bezpłatne. Odwiedzały muzeum, wychodziły i na basen, korzystały z dostępnych sal sportowych, bawiły się w salonie zabaw.

W każdej świetlicy, raz na pół roku, organizowane były spotkania dotyczące okresowej oceny sytuacji dziecka uczęszczającego do świetlicy. Uczestniczyli w nich kierownik, wychowawcy, asystenci rodziny, psycholog oraz pracownicy socjalni. Omawiano sytuację wychowawczą, szkolną i rodzinną każdego wychowanka. W wyniku rozmów formułowane były wnioski do dalszej pracy z dzieckiem.

W celu organizacji prawidłowego funkcjonowania świetlic ZPWDz, raz w miesiącu odbywały się spotkania Zespołu Wychowawczego Świetlic, w których brali udział pracujący wychowawcy, psycholog oraz kierownik. Podczas posiedzenia omawiano bieżące problemy i potrzeby placówek, przekazywano informacje dotyczące zmian prawnych, dzielono się spostrzeżeniami i uwagami, umożliwiającymi poprawę świadczonych przez Zespół usług, dyskutowano o nurtujących pracowników sprawach.

Świetlica „Elfy” mieści się w budynku Dworca Kolejowego. W placówce zatrudniony jest jeden wychowawca w pełnym wymiarze czasu pracy oraz jeden pracownik obsługi – porządkowy pracujący na ½ etatu. W okresie marzec – październik 2017 pracę wychowawcy w świetlicy wspierała stażystka, która po odbytych stażu została zatrudniona do końca listopada.

W okresie od stycznia do grudnia 2017 r., świetlica „Elfy” objęła opieką 37 wychowanków w wieku od 5 do 15 r. ż., z 29 rodzin. Na koniec roku liczba dzieci to 28 osób z 23 rodzin.

Ważniejsze wydarzenia w świetlicy „Elfy” w 2017 r.:

- Udział w Orszaku Trzech Króli,
- Dokarmiamy ptaki - wykonanie karmniki z drewna i zawieszanie na drzewach w pobliskim parku,
- „Walentynkowe serduszko” – zajęcia z arteterapii w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej,
- „Pidżama party” – nocka w świetlicy podczas ferii zimowych i wakacji z atrakcjami przygotowanymi przez dzielnicowych Osiedla Stacja (zbieranie odcisków palców),
- „Dziewczynki plotą z wiklinki” - spotkanie dla mam z okazji Dnia Kobiet w formie warsztatów,
- „Palmy kurpiowskie” – warsztaty dla dzieci i rodziców, nauka wykonywania palmy z bibuły,
- „Przybij rurkę” – cykl zajęć dot. nauki gry na gry na bum-bum rurkach,
- „Festyn Dworcowy” – udział w festynie w formie występu dzieci na scenie poprzez zaprezentowanie układów tanecznych, recytację wierszy i piosenek w wykonaniu dzieci, przygotowanie stoiska z pracami dzieci ze świetlic,
- „Jesteśmy różni” – zajęcia w Bibliotece Pedagogicznej,
- Z wizytą w Komendzie Miejskiej Policji w Ostrołęce,
- „Mydło i powidło” – udział w warsztatach w Kultowni,
- „Coś z niczego” – cykl warsztatów z wikliną papierową,
- „Malowała jesień” – przygotowanie i udział dzieci w konkursie recytatorskim organizowanym przez Przedszkole Miejskie nr 18 na Osiedlu Stacja,
- „Spotkanie Wigilijne” – wystawienie przygotowanych w formie teatryku kukielkowego Jasełek, wręczenie gościom i rodzicom własnoręcznie zrobionych upominków świątecznych; w spotkaniu uczestniczyły Władze Miasta, przyjaciele świetlicy i rodziny dzieci.

Wychowawca realizował poniższą tematykę zajęć z zakresu profilaktyki:

- „Życ w przyjaźni” – cykl zajęć z wykorzystaniem pantomimy, nauka rozpoznawania uczuć;
- „Dbam o swoje zdrowie - odmawiam” - rodzaje uzależnień, jakie mechanizmy powodują uzależnienia oraz jakie zagrożenia z tego wynikają;
- „Profilaktyka ważna sprawa” - cykl zajęć z wykorzystaniem elementów programu profilaktycznego „Bajkowe spotkania”;
- „Żyję zdrowo- nałogom mówię nie” – cykl zajęć promujących zdrowy styl życia;
- „Kampania 19 dni” – zajęcia dot. rozwijania umiejętności społecznych i radzenia sobie z emocjami.

Świetlica „**Gwarek**” usytuowana jest w budynku Ostrołęckiej Spółdzielni Mieszkaniowej. Zatrudniony jest tu jeden wychowawca w pełnym wymiarze czasu pracy. Od maja do sierpnia 2017 r. działalność placówki wspierała wychowawczyni zatrudniona zgodnie z umową zawartą z PUP w Ostrołęce, po odbyciu 6-miesięcznego stażu.

Placówka w okresie od stycznia do grudnia 2017 r. objęła opieką 24 dzieci w wieku od 6 do 14 roku życia. Z naszej oferty skorzystało 19 rodzin. Stan dzieci na dzień 31.12.2017 r. wynosił 15 osób z 12 rodzin.

Pracę wychowawcy świetlicy w różnych okresach czasu wspierało ogółem 4 wolontariuszy.

Ważniejsze wydarzenia w świetlicy „Gwarek” w 2017 r.:

- „Samodzielnym być” – cykl zajęć prowadzonych przez dzieci przy wsparciu wychowawcy, mających na celu rozbudzanie kreatywności i samodzielności u dzieci (np. Ja i Nowy Rok, Ja i moje zwierzątko, Ja i moja rodzina),
- Maraton gier i zabaw z różnych stron świata – rozwijanie intelektu i sprawności ruchowej, integracja z innymi świetlicami,
- Spotkanie z aktorami z „Grupy Edukacji Historycznej”,
- Bibułowe kwiatki na Dzień Kobiet – warsztatowe spotkanie z p. Czesławą Lewandowską, wieloletnią przyjaciółką świetlicy,
- „Wiosna ach, to Ty” – konkurs plastyczny,
- Udział w akcji sadzenia drzewek na osiedlu Centrum i pogadanka z leśnikiem, nagrodą za akcję był piknik w posiadłości „Ostrołęcka Omulew” i pływanie na kajakach,
- „Głośne czytanie – najpiękniejsze baśnie i legendy” - spotkanie z młodzieżą z Bursy Regionalnej,
- Przygotowania do świąt Wielkiej Nocy – cykl zajęć:
  - sadzenie żonkili jako symbolu nowego życia,
  - dekorowanie świetlicy wiosennymi i świątecznymi motywami,
  - wykonywanie upominków świątecznych dla rodziców w formie żywych stroików, ozdabianie wazoników ekologicznymi materiałami,
  - nauka świątecznych piosenek,
  - pieczenie cytrynowych babeczek,
  - Śniadanie Wielkanocne dla dzieci i ich rodzin – dekoracja stołu,
- Daj coś z siebie - przygotowanie układu tanecznego na występ w czasie akcji charytatywnej dla wolontariusza, zaprzyjaźnionego ze świetlicą,
- Wizyta w Bibliotece Europejskiej – piknik i zabawy związane z krajami europejskimi,
- Warsztaty dziennikarskie z przedstawicielami „Radia Dla Ciebie” i „Tygodnika Ostrołęckiego”,
- Wizyta w Domu Dziennego Pobytu Seniora – wspólne karaoke, tańce i zabawy sprawnościowe,
- Ekobus – cykl zajęć związanych z wykonaniem modelu ekologicznego pojazdu w ramach konkursu ogłoszonego przez MZK, praca otrzymała wyróżnienie,

- Udział w Festynie Rodzinnym MZK – przygotowanie i zaprezentowanie dwóch układów tanecznych,
  - Warsztaty muzyczno – rzeźbiarskie - spotkanie z p. Andrzejem Staśkiewiczem, twórcą ludowym.
- Wychowawca prowadził niżej wymienione zajęcia profilaktyczno – wychowawcze:
- kontynuacja programu „Co należy wiedzieć o alkoholu i innych środkach odurzających” - cykl 12 zajęć wzbogacony został o wspólne wykonanie plakatu – „Nasza droga przez życie”, który stanowił swoistą mapę do omawianych zagadnień;
  - „Trudne rozmowy na ważne tematy” – cykl 10 zajęć;
  - „Komu potrzebne są normy i reguły?”- zajęcia profilaktyczno – wychowawcze.

Świetlica „**Gwiazdki**” zlokalizowana jest w budynku usługowo – handlowym SM „Centrum”. W świetlicy zatrudniony był jeden wychowawca w wymiarze pełnego etatu. Pracę wychowawcy świetlicy przez cały rok wspierały dwie wolontariuszki. Do kwietnia 2017 r. w ramach odbywania stażu na mocy umowy z Powiatowym Urzędem Pracy w Ostrołęce pracę wychowawcy wspierała dodatkowo jedna osoba, zatrudniona potem do czerwca 2017 r. W okresie IX – XII zatrudnionych było dwóch wychowawców w łącznym wymiarze czasu pracy 1,5 etatu.

W 2017 r. świetlica „Gwiazdki” objęła opieką 32 wychowanków w wieku od 7 do 15 r. ż. z 25 rodzin. Stan dzieci na 31 grudnia 2017 r. wynosił 19 dzieci z 15 rodzin.

Ważniejsze wydarzenia w świetlicy „Gwiazdki” w 2017 r.:

- Maraton gier i zabaw z różnych stron świata – rozwijanie intelektu i sprawności ruchowej, integracja z innymi świetlicami,
- Ferie zimowe z parafią św. Franciszka z Asyżu w Ostrołęce – udział w zajęciach oferowanych przez organizatorów,
- Udział w konkursie na „Logo Spółdzielni” organizowanego przez Zarząd Spółdzielni Mieszkaniowej „Centrum”,
- Klub Młodych Odkrywców – nauka poprzez zabawę, eksperymenty, doświadczenia – zajęcia cykliczne,
- Barwny tydzień w świetlicy – cykliczne zajęcia artystyczne – próba wydobycia pomysłowości, twórczości, kreatywności u dzieci,
- Dbamy o Ziemię – sadzenie drzewek w miejscach wskazanych przez SM „Centrum” wraz z dziećmi ze świetlicy Gwarek oraz członkami stowarzyszenia „Ekumena”, nagrodą za akcję był piknik w posiadłości „Ostrołęcka Omulew” i pływanie na kajakach,
- Jesteśmy Polakami – cykl zajęć dot. historii państwa polskiego i jego powstania (poznanie legend, opowiadań, wierszy, położenia geograficznego),
- Mały ratownik – cykl zajęć z pierwszej pomocy przedmedycznej, kształtowanie wśród dzieci umiejętności rozpoznawania i reagowania w sytuacji zagrażającej zdrowiu lub życiu,

- Mam talent – cykl zajęć muzyczno – artystycznych kształtujących i rozwijających zainteresowania dzieci,
- Festyn z okazji 25 - lecia Spółdzielni Mieszkaniowej „Centrum” - dzieci zaprezentowały część artystyczną przygotowaną pod kierunkiem wychowawców,
- Pidżamowe party z „Gwarkiem” – wspólne nocowanie w świetlicy „Gwarek”, zabawy integracyjne i uroczysta kolacja, wieczorek wspomnień dla dzieci i rodziców – oglądanie filmów i zdjęć z życia świetlic,
- Wspólny Ekobus – cykl zajęć technicznych związanych z wykonaniem modelu ekologicznego pojazdu w ramach konkursu ogłoszonego przez MZK,
- Udział w Festynie Rodzinnym MZK w Ostrołęce – przygotowanie i zaprezentowanie występu artystycznego w wykonaniu dzieci,
- W zdrowiu i radości - cykl zajęć kulinarnych – nauka sporządzania prostych, smacznych i zdrowych posiłków, współtworzenie przyjaznej atmosfery w grupie,
- Współpraca z Filią Nr 2 Miejskiej Biblioteki w Ostrołęce:
  - Sztuka wśród nas – przygotowywanie i udział dzieci w konkursie recytatorskim organizowanym przez Filię nr 2 Biblioteki Miejskiej,
  - Stworzenie teatrzyku mobilnego do „Bajki o niebieskim smoku” – przygotowywanie ilustracji do tekstu, rozwijanie aktywności twórczej i zdolności manualnych.

Wychowawcy prowadzili następujące zajęcia profilaktyczno – wychowawcze:

- Cykl zajęć opartych na bajce profilaktycznej „Cukierki” Agnieszki Grzelak – dot. środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych, kształtowanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi, nauka postaw asertywnych do osób nieznajomych,
- Bezpieczne ferie! Bezpieczne wakacje! – cykl pogadank wychowawczych na temat bezpieczeństwa w czasie ferii zimowych i wakacji, wizyta policjantów w świetlicy,
- Dziecięce przyjaźnie – cykl zajęć wychowawczych dot. znaczenia przyjaźni w życiu, stworzenie w świetlicy pudełka przyjaźni,
- Wspólne gry i zabawy dobre na wszystko – cykl zajęć wychowawczych uczących współdziałania w grupie, opanowania emocji, tolerancji i poszanowania innych ludzi oraz zdrowej rywalizacji.

Świetlica „**Pociecha**” usytuowana jest w jednopiętrowym budynku w całości przeznaczonym na działalność placówki. Zatrudnionych jest tu dwóch wychowawców w łącznym wymiarze czasu pracy 1,5 etatu. Pracę wychowawców wspierała wolontariuszka, prowadząc z dziećmi zajęcia wyrównawcze z matematyki.

W placówce w roku 2017 r. objęto wsparciem 28 dzieci z 18 rodzin. Na dzień 31.12.2017 r. do świetlicy uczęszczało 17 dzieci z 13 rodzin.

Do ważniejszych wydarzeń w świetlicy „Pociecha” w 2017 r. należy zaliczyć:

- Udział w orszaku Trzech Króli,
- „Cuda z balonów” – warsztaty w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej,
- „Bezpieczeństwo na co dzień” – cykl spotkań z przedstawicielami służb mundurowych: Policja, Straż Miejska, Ochotnicza Straż Pożarna,
- „Podróże uchem po mapie” - wyjście do Muzeum Kultury Kurpiowskiej na zajęcia muzyczne prowadzone przez Roberta Lipkę i Gwidona Cybulskiego,
- ”Psisankowe cuda” – spotkanie wielkanocne dla rodziców połączone z warsztatami, prowadzonymi przez pracownika Muzeum Kurpiowskiego,
- Wakacyjne spotkania przy grillu - spotkania integracyjne dla dzieci ze świetlic na podwórku świetlicowym,
- „O czterech (nie)zwykłych miskach i potrzebie dzielenia się z innymi”, „Każdy z nas jest inny” – udział w warsztatach w Bibliotece Pedagogicznej,
- Wiem, co jem – cykl zajęć kulinarnych dotyczących zdrowego odżywiania,
- W zdrowym ciele zdrowy duch – cotygodniowe zajęcia ruchowe (m.in. zawody sportowe na podwórku świetlicowym, aerobik, taniec przy muzyce),
- Konkurs „Malowała Jesień” w Przedszkolu Miejskim nr 18 – przygotowanie dzieci i udział w konkursie,
- Udział w „Świątecznej Zbiórce Żywności”.

W świetlicy prowadzone były cyklicznie zajęcia profilaktyczno – wychowawcze:

- „Poznaj siebie i innych” – budowanie poczucia własnej wartości, budowanie zaufania, otwartości w grupie rówieśniczej, mocne i słabe strony,
- „Złość, agresja czy przemoc” – nauka rozpoznawania i sposobów radzenia sobie z emocjami,
- „Konflikt w grupie” - możliwości pokojowego rozwiązywania sytuacji konfliktowych,
- „Proszę, dziękuję, przepraszam nie tylko od święta” - kształtowanie zasad kultury osobistej i szacunku do innych.

Świetlica „**Promyk**” zlokalizowana jest w jednym z bloków socjalnych na osiedlu „Łazek”. Pracuje tu trzech wychowawców (dwóch w pełnym wymiarze czasu pracy, jeden na ½ etatu). Pracę wychowawców w świetlicy wspierał jeden wolontariusz.

W 2017 roku placówka objęła wsparciem 22 wychowanków w wieku 5 - 16 lat, z 14 rodzin. Liczba dzieci na koniec 2017 r. to 17 osób z 12 rodzin. Świetlicę odwiedzali też byli wychowankowie, uczestnicząc w wybranych zajęciach.

Dzieci korzystające z oferty świetlicy „Promyk” w większości pochodzą z rodzin niewydolnych wychowawczo, dotkniętych różnymi trudnościami życiowymi (ubóstwo, bezrobocie, alkoholizm, rodziny niepełne). W związku z tym potrzebują szczególnie dużego wsparcia

i zainteresowania ze strony dorosłych, a świetlica jest miejscem, gdzie dzieci mają zapewnione odpowiednie warunki i pomoc w odrabianiu prac domowych.

Ważniejsze wydarzenia w świetlicy „Promyk” w 2017 r.:

- Udział w Orszaku Trzech Króli,
- „Magiczny świat baniek” - wyjście na pokaz prezentowany przez Arkadiusza Gwizdałę,
- Nasza planeta - Ekologia naszych wód - co my możemy zrobić – cykl zajęć w ramach przygotowań do konkursu „Tydzień Czystości Wód”,
- Współpraca z Kołem Wędkarskim „Energopap 72”
  - Wyjazd z wychowankami i ich rodzicami na zawody spławikowe nad Kanał Szymoński,
  - Wyjazd z wychowankami i ich rodzicami na zawody spławikowe w ramach Szkółki Wędkowania nad Kanał Mioduński,
  - Wyjazd z dziećmi i ich rodzicami nad zbiornik wodny Wykrot na zawody rzutowe o puchar Zarządu Koła „Energopap 72”, połączone z akcją „Sprzątanie świata”,
  - Wyjazd z podopiecznymi na zawody spławikowe nad Kanał Szymoński z okazji Dnia Dziecka,
  - Wyjazd z podopiecznymi na „Spławikowe Mistrzostwa Koła” nad Kanałem Mioduńskim w kategorii kadet, junior oraz wędkarzy niepełnosprawnych,
  - Związek Wędkarski „Energopap 72” ufundował dla dzieci paczki świąteczne,
- Tajemnice lasu – podchody w pobliskim lesie zorganizowane dla trzech świetlic,
- Nocka w świetlicy – zajęcia kulinarne, zabawy, oglądanie filmu, wieczór bajek,
- Udział dzieci w treningu bokserskim na Hali im. A. Gołasia prowadzonym przez byłego wychowanka świetlicy,
- Lekcje historii - Dzień Żołnierzy Wyklętych, Dzień Flagi Państwowej, 78 rocznica Wybuchu II Wojny Światowej, Narodowy Dzień Odzyskania Niepodległości,
- Świąteczna Zbiórka Żywności – wolontariat w sklepie „Stokrotka”,
- Spotkanie Opłatkowe „Jasełka” z udziałem Władz Miasta, przyjaciół świetlicy i rodzin wychowanków.

Wychowawcy prowadzili niżej wymienione zajęcia profilaktyczno – wychowawcze:

Cykl zajęć dot. uzależnień, m.in.:

- „Narkotyki i młodzież” - dlaczego młodzi ludzie sięgają po narkotyki?”
- „Dopalacze – fakty i mity – co wiemy na ten temat”?
- „Narkotyki i dopalacze, czy to lans”?
- „Nikotynie mówimy – NIE!”.
- „Żyję zdrowo – dla alkoholu mówię nie! - dekalog zdrowego stylu życia.

Cykl zajęć z elementami socjoterapii, m.in.:

- „Co mówią moje dłonie” - uczenie tolerancji i przełamywanie nieśmiałości;

- „Co mówi moja mina” - nauka rozpoznawania emocji;
- „Rundka” - dziecko umie oceniać swoje zachowanie;
- „Minki” - rozpoznawanie emocji na obrazkach;
- „ Tak-Nie” - nauka kontrolowania emocji.

W świetlicy „Promyk” działania podejmowane przez wychowawców mają głównie na celu zapewnienie dzieciom zorganizowanej opieki, pomocy w nauce, utrwalanie nawyków edukacyjnych, wspieranie pozytywnych postaw społecznych oraz wzmacnianie wiary we własne możliwości i sprawczość.

W świetlicy „**Słodziaki**”, mieszczącej się w parterowym budynku, zatrudnionych jest dwóch wychowawców w pełnym wymiarze czasu pracy. W związku z urlopem wychowawczym jednego pracownika, zatrudniono osobę na podstawie umowy na zastępstwo. Pracę wychowawców w okresie od stycznia do czerwca 2017 r. wspierało dwóch wolontariuszy.

W świetlicy w 2017 r. działaniami wychowawczymi objęto 38 wychowanków z 30 rodzin.

Na koniec grudnia 2017 roku do świetlicy zapisanych było 28 dzieci z 22 rodzin.

Ważniejsze wydarzenia w świetlicy „Słodziaki” w 2017 roku:

- Sprawne rączki dla Babci i Dziadka – własnoręczne wykonywanie upominków w postaci breloczków i broszek,
- Nocka z Elfami – integracja dzieci podczas zabaw, wspólnie przygotowanej kolacji i wieczornych ważnych rozmów,
- Kolorowa melodia – cykl zajęć muzycznych z wykorzystaniem bum – bum rurek, gitary akustycznej, dzwonków i keyboardu,
  - Igła, nitka i ja – cykliczne zajęcia krawieckie, nauka ściegów prostych, wyszywania, przyszywania, szycia drobnych upominków (przytulanka, woreczek zapachowy),
- Cuda i cudenka z papieru - nauka wyplatania z papierowej wikliny,
- Wielkanocne pisanki – nauka zdobienia pisanek metodą decoupage,
- Dłonie twoją wizytówką - zajęcia dotyczące higieny osobistej i dbania o swój wizerunek,
- Udział przedstawicieli świetlicy w Pikniku Trzeźwościowym – wychowawca wraz z dziećmi prowadził konkurs dla uczestników pikniku,
- Pomysł na ekobus – cykl zajęć plastyczno – technicznych poświęconych na wykonanie modelu ekobusa w ramach konkursu ogłoszonego przez MZK. Praca dzieci zajęła I miejsce, a nagrodą była kwota 1.000,00 zł odebrana przez dzieci i wychowawcę, z przeznaczeniem na potrzeby świetlicy (zakupiono rozkładane materace i poduszeczki, narzutę, markowe materiały plastyczne i planszowe gry edukacyjne),
- Konkurs „Malowała Jesień” w Przedszkolu Miejskim nr 18 – przygotowanie dzieci i udział w konkursie,
- Ach, co za noc – zajęcia artystyczne w ramach przygotowania przedstawienia w formie teatryku

cieni na świetlicowe spotkanie świąteczne, występ dzieci uświetnił również Spotkanie Opłatkowe Rady Osiedla „Sienkiewicza”.

Tematyka zajęć profilaktyczno – wychowawczych prowadzonych przez wychowawców:

- „Prawda i mity o uzależnieniach”,
- „Metody radzenia sobie ze złością i gniewem”,
- „Wpływ alkoholu na funkcjonowanie młodego człowieka”,
- „Jak być dobrym kolegą, koleżanką”
- „Niebezpieczeństwo korzystania z internetu”,
- „Mówimy Nie - papierosom”,
- „Tolerancja jako zasada, wartość i akceptacja drugiego człowieka”.

Działalność świetlicy „Słodziaki” w 2017 r. spotkała się z życzliwym wsparciem Radnych p. Janiny Pragacz, p. Magdaleny Jaworowskiej oraz p. Grzegorza Milewskiego, którzy zakupili bądź przekazali pieniądze na zakup materiałów dydaktycznych dla dzieci. Był to bardzo miły gest ze strony Państwa Radnych.

Wychowawcy ze świetlicy Słodziaki, tradycyjnie już, w ramach współpracy z Ostrołęcką Spółdzielnią Mieszkaniową, dwukrotnie brali udział w przedświątecznych warsztatach pod nazwą „Niedziela z rodziną”.

Zespół Placówek Wsparcia Dziennego, realizując swoje zadania, współpracował z wieloma, działającymi w naszym mieście jednostkami. Wśród nich należy wymienić: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Placówkę Pieczy Zastępczej „Korczakówka”, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej ds. wykonywania orzeczeń w sprawach rodzinnych i nieletnich, szkoły i przedszkola, Ostrołęcką Spółdzielnię Mieszkaniową, Spółdzielnię Mieszkaniową „Centrum”, Rady Osiedli, Ostrołęckie Centrum Kultury, Muzeum Kultury Kurpiowskiej, Park Wodny, Powiatowy Urząd Pracy.

W 2017 r. ważnym wydarzeniem w ZPWDz był „Dzień Rodziny” w Gospodarstwie Agroturystycznym w Olszewce zorganizowany w czerwcu dla dzieci ze świetlic i ich rodzin oraz rodzin wspieranych przez asystentów. Prezydent Miasta Ostrołęki objął piknik honorowym patronatem i wsparł kwotą 3.000,00 zł. Podczas pikniku Pracownicy ZPWDz zaprezentowali przedstawienie pt. „Kopciuszek XXI wieku”. Odbyło się wspólne grillowanie, przeprowadzono integracyjne zabawy sportowe, przejażdżki bryczką. W spotkaniu wzięło udział ok. 200 osób. Dzięki życzliwości p. Ryszarda Chrostowskiego, prezesa MZK Sp. z o.o. w Ostrołęce, wszyscy uczestnicy mieli zapewniony bezpłatny dojazd i powrót autobusem komunikacji miejskiej.

19 czerwca 2017 r. w świetlicy „Słodziaki” odbyło się wyjazdowe posiedzenie Komisji Rodziny, Zdrowia i Polityki Społecznej Rady Miasta Ostrołęki.

W trakcie roku sprawozdawczego w świetlicach i pomieszczeniach przynależnych

Podsumowując działalność Zespołu Placówek Wsparcia Dziennego w 2017 r. można stwierdzić, że jednostka odpowiadała na potrzeby mieszkańców Ostrołęki. Wsparciem objęto łącznie 223 rodziny i 403 dzieci z tych rodzin.

Zadania ustawowe były profesjonalnie i sumiennie realizowane, a metody i formy dostosowywane do potrzeb dzieci i ich rodzin. Zarówno praca z rodziną, jak i pomoc w opiece i wychowaniu miały na celu wzrost kompetencji opiekuńczo – wychowawczych oraz podniesienie samooceny i wiary we własne możliwości w rozwiązywaniu problemów życiowych osób korzystających ze wsparcia. Efekty pracy, zarówno asystentów rodziny, jak i wychowawców, w dużej mierze zależą od chęci i zaangażowania rodzin w działania prowadzące do poprawy i zmiany w ich życiu.

Potrzeby związane z dalszą realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny, zgodnie z art. 179, ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z 9 czerwca 2011 roku (Dz. U. 2017, poz. 697 z późn. zm.).

Praca z drugim człowiekiem i pomoc w rozwiązywaniu jego problemów wiąże się z dużym zaangażowaniem emocjonalnym. Osoby wykonujące tego rodzaju pracę narażone są na szybsze wyczerpanie, zarówno fizyczne, jak i psychiczne, czyli tzw. wypalenie zawodowe. Jedną z polecanych form zapobiegania wypaleniu zawodowemu jest superwizja, polegająca na wymianie doświadczeń, przemyśleń, wspólnym zastanawianiu się nad źródłami trudności, szukaniu istoty problemu, dochodzeniu do nowych rozwiązań podczas spotkań ze specjalistą w tym zakresie, tzw. superwizorem. Asystenci rodziny ZPWDz, zgodnie z wymogami ustawowymi, objęci są superwizją. Obecnie również wychowawcy, zatrudnieni w świetlicach, wyrażają potrzebę odbywania spotkań superwizyjnych. W 2017 r. w ZPWDz zorganizowano dwukrotnie szkolenia wewnętrzne dla asystentów rodziny, wychowawców i psychologa, z elementami superwizji. Jednak tego typu szkolenie, aby było skuteczne, powinno być organizowane co najmniej 1 x na dwa miesiące.